

АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ И
РЕОСИГУРУВАЊЕ МАКЕДОНИЈА – ВИЕНА ИНШУРЕНС ГРУП

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

2020

Скопје, 2021

1. Обраќање на претседателот на Управниот одбор

Осигурување Македонија а.д. Скопје – Виена Иншуренс Груп и 2020 година ја заврши со позитивен финансиски резултат, односно добивка пред оданочување во износ од 62.5 милиони денари и по оданочување во износ од 54.6 милиони денари во услови на прогласена пандемија на светско ниво, вонредна состојба од март до јули 2020 и кризна состојба на ниво на Република Македонија како и очекуван пад на бруто-општествениот производ во земјата од -5,4 % предвиден од Меѓународниот монетарен фонд (ММФ).

Клучни показатели на финансиско работење на Друштвото

Бруто-полисираната премија во 2020 година бележи пад во однос на минатата година од 5,9 %, односно 53.3 милиони денари, од кои - во осигурувања на моторни возила во износ од 39,2 милиони денари, патничкото осигурување во износ од 10,6 милиони денари, незгода во износ од 7 милион денари и стоки во превоз во износ од 2,7 милиони денари,. Во услови на пандемија на светско ниво, односно вонредна состојба од март до јули 2020 и понатаму кризна состојба, најголемо влијание на падот на премијата нормално се почувствува кај зелените карти и патничкото осигурување. Кај имотните класи на осигурување се оствари пораст во износ од 4,9 милиони денари со што се зацврсти овој вид на осигурување како доминантен во портфелот на нашето Друштво.

Настанатите нето штети бележат намалување од 3.1% или во апсолутен износ 6.1 милиони денари.

Трошоците за спроведување на осигурувањето, како најголем поединечна класа на трошоци во нашата дејност, во вкупен износ се на исто ниво од лани односно намалени за 0,3 % или во вкупен износ за 1,1 милиони денари. Додека, движењето на трошоците за стекнување, најчесто го прати развојот на бруто полисираната премија, но во текот на 2020 година сепак се зголемени поради примена на новата методологија за пресметка на одложените трошоци за спроведување од правилникот издаден од Агенцијата за супервизија на осигурување. Тоа е основна причина за отстапување од намалувањето на трошоците за спроведување на осигурувањето заради намалувањето на бруто полисираната премија во 2020 година.

Во осигурителното портфолио на Друштвото најголемо учество има имотното осигурување со 45.4%, следува осигурувањето од автоодговорност со 28.3%, потоа осигурувањето од незгода со 9.9% и каско на моторни возила со 7.7%. Сите други видови осигурување учествуваат поединечно со помалку од 8% и секој поединечно не надминува 5%.

Комбинираниот резултат на Друштвото во 2020 година е позитивен и изнесува 98% (92% во 2019 година). Комбинираниот резултат е главниот показател за работењето од основната дејност на Друштвото и секој резултат под 100% покажува профитабилно работење во дејноста.

Друштвото во текот на 2020 година прими 313 приговори по ликвидирани штети, што е намалување од 4,3% во однос на минатата година и е навистина одлично постигнување при раководењето со штетите. По сите приговори без исклучок е постапено во законски пропишаниот рок.

Нето - инвестицискиот приход во текот на 2020 година е зголемен за 2,1% или вкупниот ефект на инвестицискиот приход е зголемување во износ од 1,4 милиони.

Според сеуште неофицијални податоци за движењето на основните показатели на осигурителниот пазар во Република Македонија, покажуваат намалување на вкупната бруто полисирана премија од околу 427 милиони денари или 5% кај неживотното осигурување во однос на 2019-та година.

Според планот за 2021 година, очекуваме зголемување на бруто-полисираната премија во однос на остварената во 2020 година за околу 2,6%, како и одреден пораст на добивката за повеќе од 20 милиони денари од остварената во 2020 година.

Како и секоја година, повторуваме дека основната цел во оперативната дејност на нашата компанија е непроменета, а тоа е да се задржат квалитетните осигуреници, но и да дојдеме до зголемување на нивниот број, секако во оние видови осигурување што ни овозможуваат профитабилен резултат.

Каматните стапки на депозитите, како и на државните хартии од вредност, се очекува да бидат на уште малку пониско ниво во однос на 2020 година.

Сакам да искажам голема благодарност до менаџерскиот тим и до сите други колеги за нивното залагање и придонес во оставарувањето на стратегиските цели на компанијата. Во услови на пандемија, сите ние вработените и нашите соработници, како и клиентите успеавме да го задржиме високот ниво на професионалност, редовно и правовремено извршување на сите наши обврски и кон сето тоа да ја оддржиме ликвидноста и солвентноста на Друштвото на високо ниво.

Секако, голема благодарност и кон двете друштва за застапување во осигурувањето и до сите нивни вработени, како и до нивните надворешни соработници. Без нив, како и без успешната соработка со брокерските друштва и деловните банки со кои имаме склучено договори за деловна соработка, секако дека немаше да имаме успешна деловна година.

Со оглед на фактот дека и во 2021 година пандемијата нема да исчезне така брзо, ние секако ќе продолжиме по истиот пат и нема да имаме никакви проблеми со ликвидноста и солвентноста, како и со навременото исполнување на сите наши обврски. Убедени сме во успешна 2021 година и ги повикувам сите вработени и соработници со професионален пристап да ги постигнеме зацртаните цели.

2. Општо економско опкружување

Најновиот циклус на макроекономски проекции претпоставува подолготрајни и продолжени ефекти од пандемијата на ковид-19 и врз глобалната и врз домашната економија. Согласно со тековните оценки, последиците од кризата ќе се чувствуваат и во 2021 година, додека целосно закрепнување и надоместување на економските загуби се очекува во текот на 2022 година. Макроекономскиот сценарио и ризиците околу него во најголема мерка се условени од развојот на здравствената криза во глобални рамки, односно од справувањето со пандемијата и нејзините последици врз однесувањето и очекувањата на економските субјекти. Засега, имајќи предвид дека ковид-шокот е од неоекономска природа, не се очекува тој да има позначителни ефекти врз долгорочниот потенцијал за економски раст.

Во согласност со ваквиот контекст, при понеповолно надворешно окружување, но и послаби остварувања во првата половина на оваа година, најновите проекции упатуваат на пад на економската активност помеѓу 4,9% и 5,4% во 2020 година и постепено закрепнување со интензитет од 3,9% и 3,6% во следните две години. Бруто-домашниот производ со третиот квартал од 2020 година е намалување од 3,3%. Ова намалување е нешто помало од проекцијата поради владината интервенција за ублажување на социо-економските ефекти од Ковид-19, која свој најголем интензитет достигна во третиот квартал. Тоа се согледува и преку растот на јавната потрошувачка во овој квартал од 13.5%, во услови кога домаќинствата продолжиле да бидат воздржани (пад на приватната потрошувачка од 4.1%), а условите на трговијата продолжиле да бидат отежнати (пад на извозот и увозот од 8.4% и 2.4%, соодветено). На производната страна, во третиот квартал се забележува релативна консолидација, која е значајна кај најпогодените сектори: преработувачката индустрија, трговијата, транспортот и хотелиерството, иако тие го продолжиле својот пад.

Закрепнувањето на економската активност во 2021-2022 година се очекува да биде поддржано и од домашната побарувачка, во услови на стабилизирање на пазарот на труд, континуитет на кредитните текови, зголемување на довербата, како и натамошна фискална поддршка на потрошувачката, а особено на инвестициите. Воедно, импулс врз растот се очекува и од извозниот сегмент, којшто релативно брзо закрепнува, поддржан од брзото реактивирање на глобалните синџири на производство, а во следниот период и од закрепнувањето на странската побарувачка.

Во 2020 стапката на инфлација е 2,2%. Овие отстапувања од проекцијата се одраз на ефектите врз понудата од синџирите на снабдување заради пандемијата, но и нејзините ефекти врз структурата на побарувачката. За 2021 година и 2022 година, тековните проекции се задржуваат непроменети и укажуваат на просечна инфлација од 1,5% и 2%, во услови на постепено закрепнување на побарувачката и умерен раст на увозните цени. Високата неизвесност во поглед на идната динамика на берзанските цени на примарните производи и понатаму останува главен ризик фактор на проекцијата.

Невработеноста во третиот квартал од 2020 благо се намали, на 16.5% од претходните 16.7%, додека вработеноста се намали од 47.1% на 46.6%. Овие движења се предизвикани од значајното пасивизирање на активната работна сила: имено околу 26,500 лица престанале активно да бараат работа во време на Ковид-19. Во третиот квартал, најголем дел од работните места биле изгубени во трговијата, административните и помошните услужни дејности и преработувачката индустрија, додека транспортот и хотелиерството вратиле дел од работните места кои ги изгубија во претходниот квартал.

На крајот од 2020 година државниот долг изнесува 51%, додека јавниот долг изнесува 59,9%.

Кредитната активност на банкарскиот систем и во период на криза продолжува да биде еден од важните фактори за поддршка на економскиот раст. Кредитните текови во првите девет месеци од оваа година се повисоки од очекуваните, во услови на подинамичен раст на депозитната база од очекуваниот и понатамошно релаксирање на кредитните услови. Придонес во оваа насока имаа и мерките на Народната банка од почетокот на кризата, коишто беа во насока на релаксирање на монетарната политика и овозможување на регулаторна флексибилност. На крајот на 2020 година се очекува кредитната поддршка да бележи раст од 5,3% на годишна основа, а до крајот на периодот на проекции оваа стапка се оценува да забрза на близу 8%. Овие прогнози се темелат на

очекувањата за понатамошен раст на депозитите, како основен извор на финансирање, во услови на подинамичен раст на економијата и дополнителни девизни приливи. Воедно, се очекува подобрување на согледувањата за ризик на банките, како и поголема склоност за задолжување, при очекувана нормализација на тековите.

Реализацијата на макроекономските проекции е придружена со ризици кои се поврзани со долготрајноста и последиците на здравствената криза, интензитетот на ефектите врз економијата и резултатите од економските мерки за нејзино ублажување. Покрај тоа, присутни се и ризиците поврзани со евроинтеграциските процеси и задржувањето на политичката стабилност во земјата, кои се клучен предуслов за постигнување на проектираниот економски раст.

Состојба на пазарот на осигурување

Осигурителниот сектор во Република Северна Македонија забележа пад на бруто-полисираната премија (БПП) од 5% на неживотното осигурување како последица Ковид-19 пандемијата. Од причина што сите патувања драматично се намалија најмногу беа погодени осигурувањата од автомобилска одговорност во странство или зелени карти, како и патничкото осигурување.

Не се смени бројот на осигурителни друштва, па така и во 2020 година на пазарот на осигурување на Република Македонија продолжија со работа 16 друштва за осигурување, од кои 11 работат во доменот на неживотните осигурувања од кои 1 со променети сопственици, а 5 друштва во доменот на животните осигурувања. Нашето друштво, Осигурување Македонија а.д. Скопје – ВИГ е единственото друштво на пазарот што поседува лиценца за работи на реосигурување.

Анализата на сопственичката структура на друштвата покажува дека најголем процент на сопственост отпаѓа на странски правни лица од финансискиот сектор.

Бројот на брокерски друштва за посредување во осигурувањето на крај на 2020 година порасна на 39 (АСО). Активни Друштва за застапување во осигурувањето се 10, а деловните банки што дејствуваат како активни застапници во осигурувањето се 7.

Најголема класа на неживотно осигурување и во 2020 година со вкупно учество од 49.7% во бруто-полисираната премија по неживотно осигурување е задолжителното осигурување од автомобилска одговорност заради падот на зелените карти, следено од имотните осигурувања со 22.3 % и каско-осигурување на моторни возила со 9,9%. За одбележување е што осигурувањата на моторните возила и во 2020 година учествуваат со околу 60% од вкупната полисирана бруто-премија на неживотното осигурување.

Најголем пораст на бруто-полисираната премија кај неживотното осигурување и во 2020 година има здравственото осигурување, и тоа 45%,

Во 2020 година имаше големи измени во регулативата што се однесува на осигурувањето, тргнувајќи од времените промени на регулативата заради пандемијата, како на пример олабавување на индексите за резервирање на ненаплатената премија, покривањето со недоспеана премија на задолжителните технички резерви и друго. Исто така се донесоа и нови Правилници за технички резерви и за минималните стандарди на системите за ИТ кои ќе придонесат за одредени измени на начинот на вкупното рабитење на компаниите, како и на

износите на техничките резерви.. Исто така и Правилникот за методологијата за пресметка на одложените трошоци за спроведување на осигурувањето започнува да важи од 01.01.2021, исто како и завршувањето на времените марки донесени заради отежнителните околности на работење за време на пандемија.

3. Профил на Друштвото

3.1 Правен статус, седиште и датум на основање

Полн назив:

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА, Скопје – Виена Иншуренс Груп

Скратен назив: Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д. Скопје – Виена Иншуренс Груп

Адреса: ул. „11 Октомври“ број 25, 1000 Скопје

Интернет-страница: www.insumak.mk

Опис на дејноста

Дејноста на Друштвото е осигурување, односно сите видови неживотни осигурувања и реосигурување. Широката палета на продукти опфаќа понуда за осигурување имот, осигурување на моторни возила, осигурување лица од незгода, осигурување од одговорност, патничко осигурување.

Друштвото е стабилна потпора на големите економски субјекти од индустријата, како и на малите и средни деловни субјекти, опфаќајќи комплетна понуда за сите потреби на пазарот за осигурување.

Нашите полиси обезбедуваат одлична и сигурна осигурителна заштита преку индивидуални и семјени полиси за физички лица, како и полиси за нивниот движен и недвижен имот.

Податоци за големината на субјектот

Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА а.д. Скопје – Виена Иншуренс Груп спаѓа во големи деловни субјекти.

3.2 Листа на класи на осигурување

- 1) Осигурување од последици на несреќен случај (незгода)
- 2) Здравствено осигурување
- 3) Осигурување на моторни возила (каска)
- 4) Осигурување на шински возила (каска)
- 5) Осигурување на воздухоплови (каска)
- 6) Осигурување на пловни објекти (каска)
- 7) Осигурување на стока во превоз (карга)
- 8) Осигурување на имот од пожар и од природни непогоди
- 9) Други осигурувања на имот
- 10) Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила
- 11) Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови
- 12) Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти

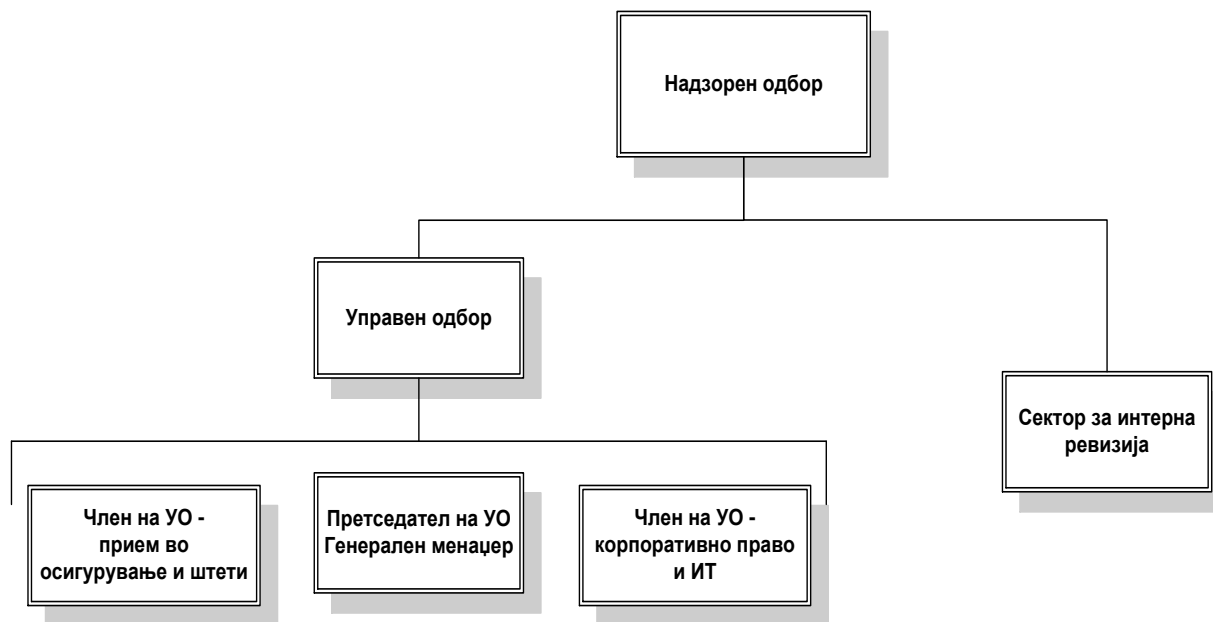
- 13) Општо осигурување од одговорност
- 14) Осигурување на кредити
- 15) Осигурување на гаранции
- 16) Осигурување од финансиски загуби
- 17) Осигурување на правна заштита
- 18) Осигурување на туристичка помош

Листа на договори за осигурување во 2020

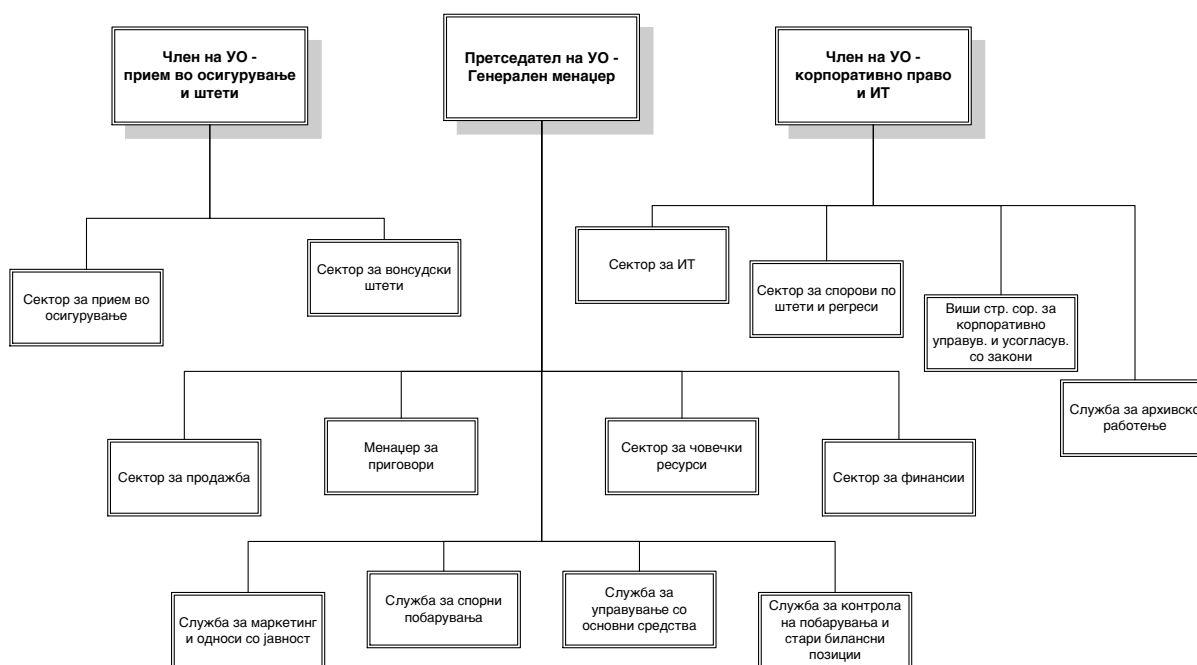
Листа на осигурителни договори	Класа
Колективно осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода)	01
Индивидуално осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода)	01
Осигурување на раководители (менаџери) од последици на несреќен случај (незгода)	01
Осигурување членови на спортски организации од последици од несреќен случај (незгода)	01
Задолжително осигурување на патници во јавниот превоз од последици на несреќен случај (незгода)	01
Осигурување на возачи, патници и работници од последици од несреќен случај (незгода) за време на управување и возење на моторни и други возила	01
Доброволно осигурување на патници во јавниот превоз од последици од несреќен случај (незгода)	01
Осигурување на гости во хотели, мотели, кампови, бунгалови, капалишта, лекувалишта и слично од последици од несреќен случај (незгода)	01
Осигурување на посетители на културно-уметнички, спортски и други приредби од последици од несреќен случај (незгода)	01
Осигурување на ученици и студенти од последици од несреќен случај (незгода)	01
Доброволно колективно здравствено осигурување за случај на тешки болести	02
Доброволно колективно здравствено осигурување за случај на операции	02
Каско-осигурување на моторни возила	01, 03
Каско-осигурување на патнички моторни возила	01, 03
Осигурување од одговорност на превозниците во патниот сообраќај во домашен и во меѓународен транспорт	10
Осигурување од одговорност на превозниците во патниот сообраќај во домашен и во меѓународен транспорт со организатор на превоз	10
Осигурување на пратки во домашен транспорт	07
Осигурување на пратки по генерална полиса	07
Осигурување на стока во меѓународен транспорт	07
Осигурување на транспорт на пари и други вредносни пратки во земјата	07
Осигурување од пожар и од некои други опасности	08, 09
Осигурување на машини од кршење и од некои други опасности	09
Осигурување од провална кражба и разбојништво	08, 09
Осигурување на стакло од кршење	08, 09
Осигурување на домаќинство	08, 09, 13

Осигурување на објекти во градба	08, 09, 13
Осигурување на објекти во монтажа	08, 09, 13
Осигурување на нисконапонска електронска опрема, електронски сметачи, процесори и слични уреди	08, 09
Осигурување на имот – мастер полиса	08, 09, 16
Осигурување на имотот на електростопанските претпријатија	08, 09
Комбинирано осигурување на семејствата (семеен пакет)	01, 03, 08, 09
Комбинирано осигурување на продавници и услужни дејности	07, 08, 09, 13
Комбинирано осигурување на непроизводни дејности – комерцијална полиса	07, 08, 09, 13, 16
Осигурување од автомобилска одговорност	01, 03, 10
Осигурување на сопствениците, односно корисниците на бродови и на чамци на моторен погон од одговорност за штети причинети на трети лица	12
Осигурување од општа одговорност	13
Осигурување од одговорност на нотари	13
Осигурување од одговорност на стечајни управници	13
Осигурување од одговорност од грешка на здравствени работници	13
Осигурување на гаранции за ТИР карнети	15
Осигурување на ризикот фалсификат на странски средства за плаќање	16
Осигурување од опасноста од прекин на работа поради пожар и некои други опасности	16
Патничко осигурување со дополнително осигурување од незгода и осигурување од спортска незгода	18

3.3. Организациона поставеност

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА - Виена Иншуренс Груп

3.4 Акционерски капитал и акционери

Назив на издавачот	Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје – Виена Иншуренс Груп		
ЕМБС на издавачот	4067037		
ЕДБ	4030974258740		
Број на издадени акции	717462		
Номинална вредност	20,08 ЕУР		
Номинален капитал	14 409 506,81 ЕУР		
Род на акции	Обични акции		
Котација	Задолжителна котација / Македонска берза за хартии од вредност АД Скопје		
СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА НИВО НА ЕМИСИЈА			
Тип на акционери	Број на акции	Број на акционери	Процент од емисијата
Домашни	Правни лица	16 660	48
	Физички лица	22 965	378
Странски	Правни лица	676 410	4
	Физички лица	1 427	19
Вкупно	717 462	449	100,0 %
ДОМИНАНТЕН АКЦИОНЕР			
Назив на акционер	VIENNA INSURANCE GROUP AG WIENER VERSICHERUNG GRUPPE		
Седиште на акционер	Виена, Република Австрија		
Адреса на седиште	Schottenring 30, 1010 Wien, Austria		
ЕМБС	FN 75687 f (Регистар на трговски друштва на Австрија)		
Број на акции во сопственост	676 270		
Вкупна номинална вредност на акции	13 582 206,68 ЕУР		
% во акционерски капитал	94,26 %		
ВТОР АКЦИОНЕР ПО БРОЈ АКЦИИ ВО СОПСТВЕНОСТ			
Назив на акционер	МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД Скопје		
Седиште на акционер	Скопје, Р Македонија		
Адреса на седиште	Кеј „13 Номеври“ бр. 6		
ЕМБС	5168660		
ЕДБ:	4030997339640		
Број на акции во сопственост	2 994		
Вкупна номинална вредност на акции	60 131,5 ЕУР		
% во акционерски капитал	0,42 %		
ТРЕТ АКЦИОНЕР ПО БРОЈ НА АКЦИИ ВО СОПСТВЕНОСТ			
Назив на акционер	ТИМ ИНЖИЊЕРИНГ ДООЕЛ Скопје		
Седиште на акционер	Скопје, Р Македонија		
Адреса на седиште	ул. „Миле Поп Јорданов“ бр. 72/45		
ЕМБС	4638948		
ЕДБ:	4030993159515		
Број на акции во сопственост	2 800		
Вкупна номинална вредност на акции	56 235,2 ЕУР		
% во акционерски капитал	0,39 %		

3.5 Дел од Виена Иншуренс Груп

ПРОФИЛ НА КОМПАНИЈАТА

Ние се фокусираме на обезбедување на нашите клиенти во Австрија и ЦИЕ со сопствени производи и услуги прилагодени на нивните потреби. Нашата стратегија е насочена кон долгорочна профитабилност и стабилен раст на заработката, што нè прави сигурен партнер во брзо менување на времето.

Над 25.000 вработени работат во Виена Иншуренс Груп, во околу 50 компании во 30 земји. Ние развиваме решенија за осигурување во согласност со личните и локалните потреби, што нè направи лидер во осигурителната индустрија во Австрија и Централна и Источна Европа (ЦИЕ).

СТРУЧНОСТ И СТАБИЛНОСТ

Виена Иншуренс Груп е меѓународна осигурителна група со седиште во главниот град на Австрија. По падот на Железната завеса во 1989 година, Групата брзо се прошири од чисто австриски бизнис во меѓународна групација. Виена Иншуренс Груп е синоним за стабилност и експертиза во обезбедувањето финансиска заштита од ризици. Искуството во комбинација со фокус на нашите основни надлежности на обезбедување на осигурување, формира цврста и сигурна основа за група 2 2 милиони плус клиенти.

ФОКУС НА ЦЕНТРАЛНА И ИСТОЧНА ЕВРОПА

Покрај Австрија, Виена Иншуренс Груп става јасен акцент на Централна и Источна Европа како свој домашен пазар. Групацијата генерира повеќе од половина од своите примарни приходи во ЦИЕ. Операциите на Групацијата се насочени и кон овој регион. Ова првенствено ги одразува предвидувањата за економски раст во ЦИЕ, што се предвидува да биде двојно повисоко отколку во Западна Европа, како и сегашното ниво на густина на осигурување, кое сè уште е далеку под просекот на ЕУ.

ПРИСУСТВО НА ЛОКАЛНИТЕ ПАЗАРИ

ВИГ има одговорност финансиски да ги заштити своите клиенти од ризици. Групацијата следи една стратегија што опфаќа повеќе брендови, т.н. „мултибренд“ стратегија, која се потпира на утврдените локални пазари, како и на локалниот менаџмент. Конечно, успехот на Групацијата и блискоста со клиентите се сведуваат на силината на секој бренд посебно и на локалното знаење, односно „ноу-хау“ (*know how*).

ФИНАНСИСКА СИГУРНОСТ И КРЕДИТЕН РЕЈТИНГ

Оценката на ВИГ е „А+“, што подразбира стабилна позиција и ја дава реномирана и добропозната агенција за кредитен рејтинг „Стандард и Поорс“. Оваа оценка значи дека ВИГ останува на врвот на високорангирани друштва на Виенската берза и дека, според АТХ-индексот, акциите на ВИГ се водечки на листата. Акциите на Виена Иншуренс Груп котираат и на берзата во Виена и во Прага. Винер Штедише осигурување (Wiener Städtische Versicherungsverein) е постојаниот и главен акционер, кој има поставено долгорочни цели и поседува околу 70% од акциите на ВИГ. Останатите акции се во слободен оптек.

3.6 Односи со акционерите

За финансиските односи со поврзаните субјекти податоците се вклучени во белешките кон завршната сметка.

3.7 Структура на деловната мрежа

Друштвото својата дејност ја врши преку следните организациски делови: Генерална дирекција и 14 експозитури распоредени низ Република Северна Македонија.

Експозитури	Адреса
1. Скопје	„11 Октомври“ бр. 25
2. Битола	„1 Мај“ бр. 268
3. Штип	Плоштад „Тошо Арсов“ бр. 56
4. Велес	„Димитар Влахов“ бр. 27
5. Тетово	„Илирија“ бр. 36
6. Кавадарци	„Илинденска“ бр. 11
7. Охрид	„Димитар Влахов“ бр. 14
8. Гостивар	„Борис Кидрич“ бр. 115
9. Куманово	„Димитар Влахов“ бр. 52/3
10. Свети Николе	Плоштад „Илинден“ бр. 19
11. Кочани	„ВМРО“ 47 влез 246
12. Гевгелија	„Димитар Влахов“ бр.7
13. Ресен	„Таше Милошевски“ бр. 6
14. Прилеп	„Маршал Тито“ бр. 36

Во рамките на овие организациски делови функционираат повеќе сектори и служби, кои ги извршуваат клучните и другите деловни функции на Друштвото.

4. Управување со ризици

Друштвото континуирано ги идентификува, ги проценува и ги контролира ризиците на кои е изложено во текот на својата работа и управува со тие ризици на начин што ќе обезбеди трајно одржување на степенот на изложеност, кој нема да ги загрози имотот и работењето на Друштвото, односно ќе обезбеди заштита на интересите на акционерите,

осигурениците, оштетените трети лица и на други доверители на Друштвото во согласност со позитивните прописи. Управувањето со ризици на Друштвото е дефинирано во посебна програма, која се одобрува годишно од органот на управување и од органот на надзор.

Програмата редовно се доставува до регулаторот. При изготвување на програмата се почитувани принципите од вториот дел на Солветност 2 Директивата на Европската Унија (EU Solvency II Directive Pillar II) за управување во согласност и насоките на Виена Иншуренс Груп што важат за земји што не се членки на ЕУ.

Друштвото во однос на својата дејност е изложено на повеќе ризици. Тука спаѓаат: стандардните ризици од дејноста осигурување, ризиците за неживотно и здравствено осигурување, како и ризиците од инвестициите (пазарниот ризик), некои општи ризици како кредитниот ризик и оперативниот ризик. Освен овие, Друштвото е подложно и на стандардните ризици на кои се подложни сите трговски друштва, како што се: репутациски и стратегиски ризик.

Друштвото за осигурување работи на начин што обезбедува ризиците на кои е изложено при вршење на работи на осигурување да не ги надминат ограничувањата предвидени со Законот за супервизија на осигурувањето.

За Друштвото културата на управување со ризиците е составен дел од секојдневната работа и ја опфаќа општата свесност за ризиците на секое ниво. Тоа се постигнува со континуирано подигнување на свесноста на секој вработен за потребата и нужноста за управување со ризиците, првенствено со нивно активно вклучување во процесите на управување со ризиците, со јасно одредување на улоги и одговорности на секој вработен во рамките на системот за управување со ризици, обезбедување на непречен тек на информации од Управниот одбор до нивото на оперативниот извршител и обратно.

Друштвото има имплементирано Систем за управување со ризици, кој се состои од организациски единици за управување со ризици и процеси за управување со ризици.

Организациски единици за управување со ризици се сите сектори/служби на Друштвото и органи за донесување одлуки што се вклучени во Системот за управување со ризици на Друштвото. Севкупната одговорност за функционирањето на Системот за управување со ризици во Друштвото ја носи Управниот одбор.

За понатамошно зајакнување на културата за управување со ризици во рамките на Друштвото и за интегрирање на носителите на ризици во процесите за управување со ризици со одлука на Управниот одбор е формирана Комисија за управување со ризици. Во организациските единици за управување со ризици се вградени процеси за управување со ризиците.

Процесите за управување со ризиците се состојат од 6 важни делови или фази:

- идентификација на ризикот;
- мерење на ризикот;
- анализа на ризикот;
- мерки за управување со ризикот;
- набљудување на ризикот;
- известување за ризикот.

Во текот на 2020 година, во Друштвото се спроведени три процеси врз основа на системот за управување со ризици на групацијата, систем на интерни контроли, каталог на ризици и проценка на сопствениот ризик и солвентност.

Системот на интерни контроли е континуиран процес на управување со оперативните ризици и не само што обезбедува ефективни контроли од аспект на усогласување со позитивните прописи туку е и важна алатка за правилно деловно одлучување.

Каталогот на ризици е имплементиран како поддршка на Друштвото во идентификацијата и процената на севкупните ризици и обезбедува информации за целосниот профил на ризици на Друштвото и на носителите на ризици. На тој начин го поддржува раководството во донесување оптимални одлуки во согласност со планот на работење на Друштвото.

Проценка на сопствениот ризик и солвентност се спроведува врз база на резултатите од севкупниот процес на управување со ризици. Во смисла на претходното, при неговото спроведување во предвид се земаат каталогот на ризици, системот на интерни контроли, сите континуирани процеси во Друштвото кои се поврзани со управувањето на ризици, планот за работа, стратегиската поставеност на Друштвото, како и релевантни пресметки за солвентноста, тековни и очекувани.

Процените на ризиците се базираат на квалитативен пристап по табела за фреквенција и големина или експертска процена.

При процесот на евалуација на системот за интерни контроли се идентификувани 280 ризици, каде што ефикасноста на контролните механизми е 98,3%.

Со каталогот на ризици се идентификувани и категоризирани сите ризици на Друштвото во девет категории на ризици, вклучувајќи ги и нивните подризици, како што следува:

1. Пазарен ризик

- 1.1. Каматен ризик
- 1.2. Ризик од промена на пазарните цени на хартиите од вредност
- 1.3. Ризик од промена на цената на имотот
- 1.4. Ризик од промена на вредноста како резултат на отстапување на кредитниот ризик од очекуваниот кредитен ризик.
- 1.5. Ризик од концентрација
- 1.6. Девизен ризик

2. Ризик поврзан со неживотно осигурување

- 2.1. Ризици што се однесуваат на премии/резерви
- 2.2. Ризици што се однесуваат на прекини
- 2.3. Ризик од изложеност на катастрофи
- 2.4. Ризик од концентрација на осигурувања

3. Ризик поврзан со здравствено осигурување

- 3.1. Ризици што се однесуваат на премии/резерви
- 3.2. Ризици што се однесуваат на прекини
- 3.3. Ризик од изложеност на катастрофи

4. Ризик на нематеријални средства

5. Ризик од неисполнување на обврските од другата страна

- 5.1. **Тип 1** - Ризик загуба/промена на вредност како резултат на неисполнување на обврските на спротивната страна што не се покриени со spread ризик
 - 5.1.1. Ризик од неисполнување на обврските на реосигурувачот
 - 5.1.2. Ризик од неисполнување на обврските на финансиски компании
 - 5.1.3. Ризик од неисполнување на обврските од трета страна
- 5.2. **Тип 2** - Ризик што произлегува од неисполнување на обврските на спротивната страна, кој е диверзифициран, а не е опфатен со ризик од неисполнување на обврските на спротивната страна тип 1 и spread ризик

6. Ликвидносен ризик

7. Оперативен ризик

- 7.1. Ризик од прекин на работа
- 7.2. Ризик од концентрација на знаење
- 7.3. Ризик од недостиг на човечки ресурси
- 7.4. Ризик од хардвер и инфраструктура
- 7.5. Ризик од софтвер и информатичка безбедност
- 7.6. Ризик што се однесува на модели и квалитет на податоци
- 7.7. Ризик на развој на ИТ
- 7.8. Проектен ризик
- 7.9. Ризици поврзани со регулативата и усогласување со неа
- 7.10. Ризици поврзани со надвршен криминал
- 7.11. Ризик од недостиг или неуспешни процеси
- 7.12. Ризик од човечка грешка

8. Стратегиски ризик

9. Репутациски ризик

Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик од потенцијална загуба што Друштвото би ја претрпело поради промена на вредноста на билансните позиции како резултат на промената на финансиските фактори на пазарот (движење на каматни стапки, девизен курс, цени на имот, цени на акции и сл.).

Друштвото настојува да биде во состојба соодветно, навремено и во целост да одговори на обврските по договорите за осигурување. Вложувањето на средствата се врши така што се има предвид усогласеноста на роковите на вложувањата со доспевањето на обврските. При инвестирањето се важни диверзификацијата на субјектите и финансиските инструменти во кои се вложуваат средствата. Претходното е со цел соодветен поврат од вложувањата. За пласирање на средствата на осигурување, каматните стапки се усогласуваат со движењето на стапките на пазарот за пари и капитал за да обезбедуваат зачувување и зголемување на реалните вредности на пласираните средства. Најголем дел од договорите за осигурување се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Се следи пазарот на хартии од вредност и во согласност со промените се врши вреднување на вложувањата во хартии од вредност. Се врши анализа на промената на економската вредност на портфолиото на финансиските инструменти и портфолиото на недвижности.

Во врска со договорите за осигурување кај кои обврските се изразени во странски валути се следат и флукуациите на девизниот курс. Принципот на управување на Друштвото со девизниот ризик е да се оствари и да се одржува усогласеност на побарувањата во странска валута во однос на обврските во странска валута. Исто така, овој однос се одржува и од перспектива на доспеаноста на обврските и побарувањата во странска валута. Методите за мерење на девизниот ризик вклучуваат: следење и анализа на ризикот по позиции и збирно, валутна структура на билансот на состојба, валутна структура на девизните средства, сензитивна анализа и други методи. Најголем дел од средствата и обврските се во евра. Курсот на денарот и неговата стабилност, девизните резерви на Централната банка и нејзините можности за интервенција, монетарната политика на Централната банка се фактори што имаат посредно или непосредно влијание и ги определуваат нивото и изложеноста на девизен ризик на Друштвото.

Групите на средствата што се дозволени и начинот на нивното вложување поблиску се пропишани со Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото тековно врши приспособување на вложувањата што се однесуваат на средствата што ги покриваат техничките резерви, а кои се изложени на ризик од потенцијални загуби поради промена на каматните стапки, флукуации на девизниот курс и други пазарни ризици, со обврските што произлегуваат од договорите за осигурување врз кои влијаат овие промени.

Средствата на техничките резерви се пласираат во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

Во Друштвото се обезбедува книговодствена и оперативна евиденција, која овозможува увид во состојбата на пласманите од сите средства по корисници и услови за користење.

Ризик поврзан со неживотно осигурување

Ризикот поврзан со неживотно осигурување е ризик што произлегува од обврските за неживотно осигурување и реосигурување, во однос на прифатените ризици и процесите при работењето. Овој ризик е ризик дека идните исплати на штети нема да бидат покриени со приходот од премија или дека техничките резерви не се доволни бидејќи идните трошоци и штети се разликуваат од претпоставките користени при утврдување на резервите.

Правилното управување и доброто познавање на овој ризик се клучни за Друштвото, чие портфолио се состои од речиси сите видови неживотно осигурување.

Управувањето со овој ризик се остварува преку спроведување соодветни акти за прием во осигурувањето. Воспоставени се соодветни нивоа на овластувања за сите вработени што работат на прием во осигурувањето и продажба. Тековно се следи профитабилноста на секој производ одделно со детектирање на сегментите што може да влијаат врз вложување на резултатот. Преку интегрираниот систем на евиденција и обработка на податоците, се овозможува следење на резултатите за секој клиент одделно. Тоа овозможува селекција на квалитетни клиенти и формирање на портфолија за одделните видови производи, кои ќе генерираат позитивни резултати.

Друштвото континуирано врши анализа и измена или дополнување на постојните услови и тарифи за осигурување, како и подготовка на нови производи.

Со обезбедување на повеќе реосигурителни договори, вклучително и реосигурително покритие за природни катастрофи со широк опсег, Друштвото дел од својот ризик го пренесува на реосигурувачот, со цел да се ограничи нето-потенцијалната загуба низ диверзификација на ризикот.

Заради трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување, се формираат технички резерви. Квартално до регулаторот се доставува информација за износот на техничките резерви, со мислење на овластениот актуар и тековна анализа на користените претпоставки и тестирање на адекватноста на издвоените резерви.

Ризик од неисполнување на обврските на спротивната страна

Овој ризик претставува загуба или неповолна промена во вредноста на средствата и финансиските инструменти поради неможност договорните страни или должниците да ги подмират своите обврски во договорениот износ и рокови.

Друштвото управува со овој ризик првично преку приемот во осигурување со пресметка на код на анализа на клиентите и анализа на солвентноста на клиентите. Побарувањата се следат на месечна основа и се утврдува нивната наплатливост. Во согласност со утврдената состојба се утврдува нивото на резервации на побарувањата по

основа на премија и од страна на секторот за контрола на побарувањата се врши обезбедување нивна наплата.

Во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето, поточно лимитите по основа на вложувања на средствата што ги покриваат техничките резерви и капиталот, Друштвото, со цел дисперзија на ризикот, ги пласира средствата во депозити кај голем број банки и во хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија или од Народната Банка на Република Северна Македонија.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува сопственички хартии од вредност расположиви за продажба и должнички хартии од вредност, кои се чуваат до доставувањето, т.е. државни записи издадени од Република Северна Македонија.

Со цел да се намали ризикот од неможност реосигурувачите да ги исплатат своите обврски, Друштвото има воспоставено правила за избор на реосигурувачи/брокери преку следење на нивниот рејтинг од официјални рејтинг-агенции (S&P, AM Best, Moody's), како и стратегијата на групацијата.

Друштвото соработува со локални осигурителни брокери и друштва за застапување што ги исполнуваат условите за работење во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето и се овластени за работење од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Пред потпишувањето договор за деловна соработка, Друштвото се уверува дека дистрибутивниот канал е финансиски стабилен и дека има воспоставено адекватни процеси на работа и на продажба што одговараат на начинот и на политиките на работа на Друштвото.

Ликвидносен ризик

Ризикот на неликвидност претставува ризик дека Друштвото нема да може да обезбеди доволно парични средства за подмирување на своите обврски во моментот на нивното достасување или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци.

Друштвото управува со ризикот од неликвидност преку управување со активата и пасивата на начин што ќе овозможи навремено плаќање на обврските во нормални или во вонредни услови на работење. Планирањето на очекуваните приливи и одливи на парични средства е преку редовна контрола на ликвидноста и усвојување мерки за спречување или отстранување на причините за евентуална неликвидност. На 31.12.2020 година коефициентот на ликвидност на Друштвото изнесува 12,25. Во текот на 2020 година, и порај околностите во врска со пандемијата, Друштвото имаше стабилна тековна ликвидносна позиција, ги одржуваше стапките на ликвидност над минималното пропишано ниво и усогласени со интерните лимити.

Оперативен ризик

Оперативниот ризик е ризик од потенцијална загуба предизвикана од неадекватни и неуспешни внатрешни процеси и контроли, предизвикани од вработените, системот или неповолни надворешни настани. Оперативниот ризик го вклучува правниот ризик, но ги исклучува стратегискиот и репутацискиот ризик.

Во процена на оперативниот ризик, како и во неговата контрола, се вклучени сите носители на ризик бидејќи неговото појавување е можно во сите сегменти од работењето. Процената се врши со квалитативна метода и сите подризици (дефинирани во каталогот на ризици) заедно со носителот на ризик, методите на процена, добиените резултати, имплементираните контроли и нивната корисност, се документираат во матрицата на системот за интерни контроли, а агрегираниот резултат на процената за цел оперативен ризик се документира во матрицата на каталогот на ризици.

Друштвото управува со овој ризик на тој начин што воспоставува значаен број контроли за секој подризик одделно со имплементација на сигурносни контроли, пишани политики, правилници и упатства.

Континуирано се вршат управување со работењето на вработените, нивна едукација, делегирање на работните активности и задачи, како и мерење на извршувањето на вработените со цел да се обезбедат непречено спроведување на финансиско-материјалното работење и правилна примена на законските прописи при постигнување на стратемиските цели на Друштвото.

Друштвото има воспоставено план за обезбедување континуираност во работењето (Business Continuity Plan). Планот воспоставува менаџерски тим што има право, должност и одговорност за обезбедување континуираност на Друштвото во ситуации, состојби и инциденти што не може да се предвидат, а кои би можеле да имаат значително негативно влијание врз работењето на Друштвото. Посебна одговорност во планот претставува обезбедувањето сигурност на информатичкиот систем на Друштвото, во смисла на обезбедување на податоците и на информациите на Друштвото што се круцијални за работењето.

Со цел да се поддржат главните активности на Друштвото во смисла на навремено и точно обезбедување на податоците, креирани се високоефективни оперативни ИТ-системи, кои се однесуваат на прием во осигурувањето, реосигурувањето и штетите. Покрај претходно споменатите, креирани се системи што се однесуваат на човечките ресурси, на финансиите и на другите области од оперативното работење на Друштвото. Безбедноста на претходно споменатите системи се обезбедува преку поставена хардверска опрема, политики и процедури на безбедност, како и високообучен кадар.

Контролата на ИТ-системот се остварува преку политики и процедури, лиценци за користење на информатички оперативни системи и обезбедување сигурносни, резервни и заштитни копии. Со обезбедувањето висока контрола на пристап до информатичкиот систем се обезбедува сигурност од неовластен пристап до информациите и до податоците за деловното работење на Друштвото.

Друштвото има усвоено посебни акти за усогласување со прописите, како контрола на исполнувањето на обврските на Друштвото што произлегуваат од позитивните прописи. Контролата се спроведува преку имплементирање задолженија предвидени во – посебна исправа за остварување на функцијата усогласување со прописи. Преку соодветни и навремени консултации се обезбедува вработените да ги извршуваат своите секојдневни работни задачи во согласност со позитивните прописи.

Вработените навремено се известуваат за промените во легислативата што го детерминираат нивното секојдневно работење. Преку соработка и комуникација со институциите на системот и со инспекциските служби што се дел од нив, се обезбедува навремено исполнување на сите обврски на Друштвото и избегнување на прекршочни санкции.

Во 2020 година Друштвото спроведе и процес на идентификација на ризици што се однесуваат на усогласувањето со прописи (Compliance Risk Inventory Process). Процесот на идентификација на предметните ризици се реализира во рамките на процесите за управување со ризици реализирани во Друштвото во текот на годината. Во текот на спроведување на предметниот процес се идентификувани вкупно 65 ризици што се поврзани со усогласувањето со прописи.

Во текот на процесите следните правни области беа предмет на посебен интерес:

- спречување на перење пари и финансирање тероризам,
- антируст,
- хартии од вредност,
- заштита на лични податоци и приватност,
- санкции и ембарго,
- финансиски криминал,

- осигурување,
- работни односи и право од социјално осигурување,
- заштита на потрошувачи,
- даноци.

Резултатот од процесот на опишување на ризиците што се однесуваат на усогласување со прописите спроведен во 2020 година истакна дека Друштвото има воспоставено адекватни механизми за контрола на овие ризици. Друштвото соодветно ги контролира сите ризици што се поврзани со усогласувањето со прописи. Профилот на предметните ризици на Друштвото е низок.

Во однос на спроведувањето на идентификација на ризиците што се поврзани со усогласувањето со закони, од страна на стручните служби на Друштвото се изготвени соодветни извештаи, кои се доставени до органот на управување и до соодветни организациски единици на мнозинскиот акционер.

Од другите ризици треба да се споменат и:

Стратегискиот ризик – кој е ризик од неповолно работење што се однесува на несоодветни деловни и инвестициски одлуки, на неадекватна комуникација и остварување на целите или на недоволен капацитет за приспособување на промените во економското опкружување.

Контролата на овој ризик пред сè се остварува преку подготовка и примена на повеќегодишен деловен план одобрен од Надзорниот одбор на Друштвото. Друштвото е насочено кон креирање актуелна бизнис-стратегија, развој на нови производи, усовршување на каналите на продажба и аквизиции, при што се зема предвид влијанието на целокупното пазарно опкружување. Бизнис-стратегииите главно се изготвуваат со цел да се насочат активностите кон профитабилност, избегнување на финансиски загуби и оптимизација на процесите на функционирање.

Воспоставената бизнис-стратегија се следи континуирано со преглед на реализираната состојба според она што е планирано, вклучувајќи ги разгледувањето на достигнатото ниво на премија, промената во премиските стапки, техничкиот резултат, трошоците, како и целокупната профитабилност на секоја класа на осигурување одделно. Тековно се набљудува и осигурителниот циклус на пазарот преку промените на премиски стапки, кои се следат со промената на премија, франшизите и условите на осигурување. Воедно се разгледува и однесувањето на другите конкуренти на пазарот со цел да не ја нарушат планираната бизнис-стратегија во однос на новите производи и на продажната мрежа.

Основна цел на Друштвото е да го задржи својот статус на доверливо друштво за осигурување со урамнотежен однос на преземени ризици и остварен профит.

Репутацискиот ризик е ризик од неповолен развој на работењето поврзан со наштетување на репутацијата на Друштвото. Губењето на репутацијата може да ја наруши довербата на клиентите, на инвеститорите или на вработените во Друштвото и на тој начин да доведе до финансиска штета.

Друштвото во секој дел од своето работење се стреми за одржување култура на добро деловно однесување, транспарентност на пазарот, понуда на производи со прецизно дефинирани услови на осигурување и тарифи, фокусираност кон клиентите и зголемување на квалитетот на услугите и учество во општествениот живот преку низа проекти што имаат социјален импакт на заедницата.

Во текот на годината спроведен е и ад хок процес за проценка на сопствениот ризик и солвентност на Друштвото во врска со потенцијалните опасности кои може да влијаат на процесите на работење и пазарот на капитал како резултат на ширење на вирусот COVID-19. Во процесот е анализиран посебно оперативниот ризик за секој од неговите подризици.

Процесот е спроведен од Комисијата за управување со ризици во соработка со носителите на ризици во организационите единици на Друштвото, по насоки и документација делегирана од Групаацијата и одлука на Управниот одбор.

Со овој и со останатите процеси за управување со ризици во текот на 2020 година, анализирана е целокупната работа на Друштвото во услови на пандемија и генерирани се резултати врз основ на кои е утврдено дека процесите во Друштвото во текот на 2020 генерално се изведуваат непречено, со соодветни мерки и активности за заштита на вработените и заедницата. Друштвото успешно ги менаџира тековните и ново појавените ризици кои ги наметнаа новите околности за работа оваа година, со задржување на нивото на стабилност во однос на солвентноста и ликвидноста на Друштвото.

Управување со капиталот

Друштвото ги утврдува сопствените средства и адекватноста на капиталот во согласност со пропишаната регулатива од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Друштвото за осигурување е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамките на кои врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при нивното извршување.

Пресметката на маргината на солвентност е во согласност со членот 75, став 1 (како барање врз основа на Солвентност 1 директивата), а гарантниот фонд е дефиниран со член 77 од Законот за супервизија на осигурувањето.

во 000 ден.	2020	2019
Маргина на солвентност	100 211	114 643
Гарантен капитал	277 623	276 685

5. Извештај за корпоративно управување

Системот за корпоративно управување во Друштвото е поставен во согласност со стандардите на позитивните прописи на Република Северна Македонија. Во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва, Законот за супервизија на осигурувањето, како и одредбите од Статутот, во Друштвото е воспоставен двостепен систем на управување, при што Управниот одбор е составен од 3 (три) члена, а Надзорниот одбор е составен од 4 четири) члена.

Карактеристика на системот на корпоративно управување во Друштвото е постојана интеракцијата со регулаторот во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето. Управувањето и надзорот во Друштвото се детално регулирани со посебни акти на Друштвото, каде што со одлука на органот на надзор е извршена и детална поделба на надлежностите, одговорностите и функциите на членовите на Управниот одбор.

Транспарентноста и спречувањето на судирот на интереси се посебна вредност на системот на корпоративно управување на Друштвото. Управниот одбор е посветен на адекватно и навремено информирање на сите заинтересирани страни. Преку системот за

електронски информации за котираните друштва на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје се објавуваат сите информации што се значајни за работењето на Друштвото. Информации за работењето на Друштвото дополнително се објавуваат и на официјалната интернет-страница на Друштвото.

Постапката за именување и разрешување, нивните квалификации, критериумите за независност, дефинирањето на материјалниот интерес и деловниот со Друштвото на членовите на органот на надзор и членовите на органот на управување. се определени со позитивните прописи на Република Македонија, посебно со Законот за трговските друштва, Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти на Агенцијата за супервизија на осигурување.

5.1 Надзорен одбор

Надлежностите и одговорностите на органот на надзор во Друштвото се детерминирани во позитивните прописи на Република Северна Македонија, како и во актите на Друштвото. Дополнително и определени акти на Друштвото ги деталзираат надлежностите и одговорностите на Надзорниот одбор.

Со датум 31.12.2020 година, членови на Надзорниот одбор на Друштвото се:

- г. Габор Лехел (Gabor Lehel) како претседател на Надзорниот одбор;
- г. Андреја Јосифовски како независен член на Надзорниот одбор;
- г. Реинхард Гојер (Reinhard Gojer) како независен член на Надзорниот одбор;
- г. Филип Бардас (Phillipp Bardas) како член на Надзорниот одбор.

Во текот на деловната 2020 година Надзорниот одбор на Друштвото одржа вкупно 6 (шест) седници. На седниците што се одржаа, Надзорниот одбор ги презеде сите активности во врска со извршувањето на функцијата на надзор, одобрување на одлуки на Управниот одбор во однос на деловната политика и финансиските планови, застапување на Друштвото кон членовите на Управниот одбор, одржување и унапредување на објективноста и на професионалното функционирање на системот за внатрешна ревизија, разгледување на определени наоди и решенија донесени од регулаторот, заштита на акционерскиот капитал.

Преку анализа на соодветни извештаи, одобрување на посебни акти и дејства доставени од страна на Управниот одбор, Надзорниот одбор во целост ја оствари својата контролна функција. При одржувањето на седниците на органот соодветно се применуваа одредбите од позитивните прописи на Република Северна Македонија и актие на Друштвото. За сите состаноци што се одржаа во текот на деловната 2020 година се изготвени соодветни записници, од каде што може да се констатираат и одлуките на одборот. Одлуките што се донесени од одборот се соодветно спроведени во Друштвото, како и пред надлежните органи.

5.2 Управен одбор

Членовите на Управниот одбор управуваат со Друштвото, обезбедуваат Друштвото да работи во согласност со правилата за управување со ризик, во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето, вршат контрола над ризиците од работењето, обезбедуваат Друштвото соодветно да ги води трговските книги и другата сметководствена документација, ги вреднуваат ставките во деловните биланси и изготвуваат периодични и годишни извештаи. Организациската поставеност, како и работењето на Управниот одбор во Друштвото, се во целост со позитивните прописи.

Во согласност со одредбите од Статутот, Управниот одбор на Друштвото е составен од 3 (три) члена, од кои едниот е именуван за претседател. Со датум 31.12.2020 година, членови на Управниот одбор на Друштвото се:

- г. Бошко Андов како претседател на Управниот одбор;
- г-ѓа Весна Ѓорчева како член на Управниот одбор;
- г. Ристо Секуловски како член на Управниот одбор.

Заради одржување и унапредување на пазарната позиција и зачувување на конкурентноста на Друштвото на пазарот, во текот на деловната 2020 година Управниот одбор редовно ги следеше сите состојби во осигурителната дејност и детално ги разгледуваше извештаите од работењето на другите осигурителни друштва презентирани од регулаторот и од Националното биро за осигурување. Управниот одбор постојано ги следи ликвидноста и солвентноста на Друштвото, резервите утврдени со Законот за супервизија на осигурувањето, приемот во осигурување и решавањето на отштетените побарувања, кои претставуваат и најбитни елементи за успешно функционирање на Друштвото. Од посебен интерес за органот на управување преставуваат и директивите на Европската Унија што се однесуваат на регулација на пазарот на осигурување.

Во рамките на своите овластувања, во деловната 2020 година Управниот одбор презеде голем број активности, пред сè преку донесување одлуки, акти и издавање исправи со кои се утврдуваат и се уредуваат деловните политики и стратегии во работењето, соодветно голем дел од одлуките на одборот се поврзани и со намалување на негативните влијанија на пандемијата предизвикана од корона вирусот. При донесувањето на одлуките Управниот одбор соодветно ги следеше и ги применуваше одредбите од позитивните прописи. Управниот одбор ги презеде сите непоходни подготвителни дејства поврзани со функционирањето на внатрешната ревизија и на органот на надзор. Навременото информирање на Надзорниот одбор обезбеди оперативна функционалност и конкретна ефективност на надзорот. Во периодот што измина Управниот одбор обезбеди безрезервна поддршка на организациските единици и на вработените при учество во различни проекти и постапки, комуникација со државните органи (органите на државната управа) и со единиците на локалната самоуправа.

Во периодот од 01.01.2020 година до 31.12.2020 година Управниот одбор на Друштвото одржа вкупно 57 седници (од седница бр.276 до седница бр.333). Сите членови на Управниот одбор дадоа адекватен и значителен придонес во функционирањето на одборот.

Сите одлуки на одборот се усвоени во транспарентна постапка и поткрепени со неопходната документација. За сите состаноци што ги одржа Управниот одбор се составени соодветни записници, кои се потпишани од сите членови на Управниот одбор, како што е предвидено според локалните закони. Активностите на Управниот одбор придонесоа во деловната 2020 година Друштвото да работи успешно и профитабилно.

5.3 Менаџмент

Менаџерски тим:

- г-ѓа Јасминка Илиева, менаџер за прием во осигурување;
- г-ѓа Татјана Димов, менаџер за спорови по штети и регреси;
- г-ѓа Маргарета Поповска-Гошева, менаџер за финансии;

г-ѓа Весна Богдановска, менаџер за човечки ресурси;
г-ѓа Кевсер Лаличиќ, менаџер за информатичка технологија;
г-ѓа Татјана Ансарова-Јовановска, менаџер за интерна ревизија;
г. Зоран Тодоровски, менаџер за вонсудски штети;
г. Зоран Алексовски, регионален менаџер за продажба;
г. Марјан Оручоски, регионален менаџер за продажба;
г. Филип Мешков, менаџер за неагентска продажба.

5.4. Изјава за примена на кодекс за корпоративно управување.

Во членот 1 од Законот за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва (Службен весник на РСМ бр.290/2020) е определено дека надзорниот одбор на акционерско друштво чии акции котираат на берза се должни да обезбедат органот на управување во посебен дел од годишниот извештај за работењето на друштвото да даде изјава за примена на кодексот на корпоративно управување. Дополнително, Законот предвидува дека изјавата за примена на кодексот на корпоративно управување е составен дел на Годишниот извештај за работењето на акционерското друштво чии акции котираат на берза.

Г. Бошко Андов како Претседател на Управниот одбор, г-ѓа Весна Ѓорчева како член на Управниот одбор, и г. Ристо Секуловски како член на Управниот одбор, ја даваат следната Изјава:

1. Управниот одбор на Друштвото го применува кодексот на корпоративно управување на Друштвото, кој е предложен од Управниот одбор, одобрен од Надзорниот одбор и усвоен од акционерите на Друштвото,
2. Кодексот за корпоративно управување на Друштвото е објавен на официјалната интернет страница на Друштвото (www.insumak.mk).
3. при управувањето со Друштвото не се извршени отстапувања од правилата на Кодексот на корпоративно управување, односно не се извршени отстапувања од позитивните прописи со кои се регулира корпоративното управување кај друштвата за осигурување во Република Северна Македонија.

Претседател на управен одбор

г. Бошко Андов

Член на управн одбор

г-ѓа Весна Ѓорчева

Член на управен одбор

г.Ристо Секуловски

6. Внатрешна и надворешна ревизија

6.1 Внатрешна ревизија

Интерната ревизија на Друштвото, во согласност со годишниот план за работа, во текот на 2020 година изврши 8 ревизии, со што се опфатија сите клучни функции во работењето на Друштвото.

Резултатите од извршените ревизии вклучуваа 3 ниско ризични наоди. Утврдени беа и неколку нематеријални неусогласености кои беа корегирани за време на ревизиите или во краток рок по нивното завршување.

Ревизорските мислења за сите ревидирани функции на Друштвото беа „одлично“, што значи дека функционирањето на имплементираните интерни контроли во работата на ревидираните функции на Друштвото беше оценето како ефективно во сите материјални аспекти.

Поради ситуацијата со пандемијата на Ковид 19 вирусот и отежнатите услови за работа, дел од активностите од одредени ревизии беа изоставени, но ќе бидат покриени во следните соодветни ревизии планирани за 2021 година. Бидејќи во изминатите ревизии на тие активности немало пропусти ниту наоди, нивното изоставување не влијаеше на ревизорските мислења.

Договорените и доспеани активности со менаџментот за елиминирање на утврдените наоди беа завршени на предвидениот начин и во предвидените рокови.

6.2 Надворешна ревизија

Надворешен ревизор за 2019 година беше Друштво за ревизија ПРАЈСВОТЕРХАУСКУПЕРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје, со ЕМБС: 6333370, ЕДБ: 4030008022586 и седиште на бул. „ 8 Септември“ ДЦ Хипериум, бр.16, 1000 Скопје.

Ревизорот е избран со одлука на Акционерско Собрание бр. 02-3562/7 од 23.04.2019 година. Во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето, Агенцијата за супервизија на осигурувањето донесе решение - бр..19-2-526 од 27.05.2019 година, со кое издаде согласност Друштвото за ревизија ПРАЈСВОТЕРХАУСКУПЕРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје да изврши ревизија на финансиските извештаи за деловната 2019 година.

7. Актуарска потврда

Конечното мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето е:

- а) позитивно б) мислење со резерва в) негативно

Позитивното мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето се дава врз основа на следното:

- Друштвото во разгледуваната година работело само работи за кои е регистрирано.
- Во својата работа ги применува усвоените услови и тарифи.
- Капиталот на Друштвото го надминува потребното ниво на Маргина на солвентност и Гарантниот капитал, во согласност со законските прописи и актите на деловна политика на Друштвото.
- Проценката на техничките резерви е во согласност со регулативата, усвоените акти на Друштвото и начелата на актуарската професија.
- Друштвото остварува добар степен на ажурност во решавањето на штети, како и во исплатата на веќе ликвидирани штети.
- Друштвото во 2020 година има остварено позитивен финансиски резултат.

Премиите и техничките резерви на друштвото се пресметани согласно Законот за супервизија на осигурување, Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и актуарската професија.

Имајќи ја во предвид висината на сопствениот капитал, како и политиката во однос на формирање на техничките резерви, Друштвото може редовно и долгорочно да ги исполнува сите свои обврски по договорите за осигурување и евентуалните загуби поради ризиците кои произлегуваат од работите на осигурување кои ги извршува.

Гордана Миноска

Јасминка Илиева

8. Деловна политика и цели на Друштвото

8.1. Цели на Друштвото

Главни цели на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје – Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст Друштвото) се остварување на нето-добивка преку извршување на дејноста осигурување, како и преку пласирање или инвестирање на средства, задоволување на сите обврски кон клиентите и другите корисници на осигурувањата, како и успешно раководење, едуцирање и усовршување на вработените и на другите вклучени што го застапуваат Друштвото.

Главните насоки на дејствувањето на Друштвото за исполнување на главните цели ќе бидат:

- максимална присутност на пазарот на осигурување, парите и капиталот;
- проширување на портфолието на осигурување и зголемување на квалитетот на портфолието;
- зголемување на квалитетот на услугите во осигурувањето;
- релативно смалување на трошоците на работење;
- оптимално пласирање на вишокот на ризик во соосигурување и реосигурување заради зачувување на стабилноста на портфолието;
- ефикасно прибирање, користење, пласирање, инвестирање и вложување на финансиските средства со оптимална нивна сигурност и адекватна евиденција;
- одржување на ликвидност и солвентност;
- унапредување на вкупната организација на Друштвото, како и на технологијата на работењето.

8.2 Стратегиски насоки на развој:

- континуиран, динамичен и стабилен развој со зголемување на економската сила на Друштвото базиран на трајно позитивен финансиски резултат во работењето;
- одржување на трајна совентност и ликвидност над просекот на пазарот на осигурување во Република Северна Македонија;
- постојано унапредување на ефикасноста и на рационалноста во користењето на средствата за осигурување, унапредување на организацијата на работа, без нарушување на секојдневното работење на друштвото;
- намалување и постепено елиминирање на субјективните, како и намалување на зависноста од објективните фактори што влијаат врз растот и развојот на осигурувањето во Друштвото;
- соодветно развивање на стручноста, работните навики и креативните способности на работниците во Друштвото, со што ќе се влијае врз унапредување на квалитетот на работењето.

8.3 Успешност во работењето

Врз основа на изнесените цели и правци на развој, особено ќе се води грижа за остварување на следните критериуми во успешноста на работењето:

- оптимален позитивен финансиски резултат во однос на вкупниот приход и особено во однос на премијата за осигурување;
- одржување на нивото на техничкиот резултат што овозможува позитивен финансиски резултат, односно нето-добивка стимулативна за акционерите;
- ефикасност во обработката на штети, односно бројот на решените штети во однос со бројот на пријавени;
- релативно смалување на трошоците на работење во однос на вкупниот приход;
- зголемување на премијата по вработен во Друштвото;
- зголемување на остварениот приход од инвестирање на расположивите средства за пласман и инвестирање.

8.4 Стабилна солвентност и ликвидност

Друштвото особено ќе води сметка за својата ликвидност, законски дозволеното покритие на техничките резерви и ажурно извршување на сите доспеани и идни обврски.

Во своето работење Друштвото ќе се придржува до сите економски, осигурителни и актуарски начела за успешно работење, како и на сите законски и други нормативни акти (инструменти на работа) што го регулираат осигурителното покритие.

9. Анализа на работата на Друштвото

9.1 Прием во осигурување

Секторот за прием во осигурување ги обединува Службата за преземање ризици и Службата за поддршка на продажната мрежа.

Службата за преземање ризици го организира и го спроведува своето работење преку преземање ризици на начин и со мерки што обезбедуваат стабилност и профитабилност на одделните портфолија и остварување позитивен технички резултат во работењето во целина. Пандемијата предизвикана од корона вирусот имаше значително влијание на успешноста на работењето на Друштвото во текот на 2020 година, но, и покрај тие околности, нивото на техничкиот резултат се одржа стабилно, овозможувајќи позитивен финансиски резултат. Ефектите од пандемијата се најизразени во класата осигурување од одговорност од употреба на моторни возила, во делот за зелен картон и гранично осигурување, како и во класата осигурување од туристичка помош, каде соодветно на тоа, се очекува намалување во бруто полисираната премија.

Имотното осигурување го зазема најголемиот дел од осигурителниот портфел на Друштвото, Во 2020 година продолжи трендот на задржување позитивен технички резултат со истовремена квалитетна заштита на имотот на нашите осигуреници и задржување на лидерската позиција на пазарот за овие класи на осигурување.

Во осигурувањето на моторни возила, го задржавме техничкиот резултат, што и понатаму ни овозможува да продолжиме со нашата стратегија на конзервативен и профитабилен раст. Кај другите класи на осигурување продолжи трендот на задржување на нашите клиенти со овозможување квалитетни и приспособени решенија кон потребите на осигурениците.

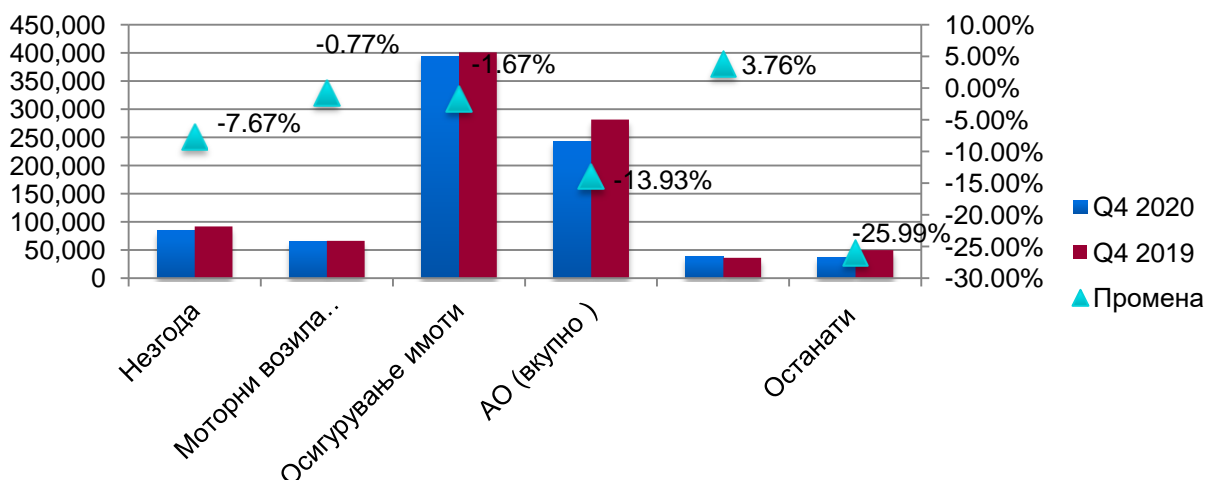
Со цел развој и подобрување на постојните производи, како и приспособување кон потребите на пазарот, во текот на 2020 година направивме измени и дополнувања на одделни услови и тарифи на премии за повеќе видови осигурувања. Подготвувањето на приспособени понуди според специфичностите на клиентите значаен дел од работата на Службата за преземање ризици. Дополнително, преземачите на ризик се задолжени и за

следење на остварените технички резултати на ниво на одделни клиенти, ризици и на ниво на целокупните портфолија.

Службата за поддршка на продажната мрежа во текот на 2020 година ефикасно ја извршуваше својата функција со администрирање на полисите и на другата придружна документација, овозможувајќи непречено одвивање на процесот на продажба. Во текот на 2020 година вработените од оваа служба администрираа 68 732 предмети, најмногу поврзани со осигурувањата на моторни возила, но и со полисите на физички лица. Од друга страна изработени се и издадени голем број комплексни полиси од осигурувањата на имоти, одговорност и транспортните осигурувања. Тарифирањето, како последна контрола при изработката на полисите, е дел од одговорностите на оваа Служба и претставува заокружување на процесот на прием во осигурувањето.

Секторот за прием во осигурување со начинот на организирање на работата, со ефикасноста и посветеноста на вработените и со адекватното одговарање на потребите на клиентите за различни видови осигурувања придонесува кон остварување позитивен технички резултат во работењето на компанијата.

Полисирана премија по видови на осигурување 2019/2020

9.2 Продажба

Продажната мрежа на Друштвото е организирана да обезбеди достапност на осигурителната понуда до клиентите преку разновидни дистрибутивни канали со цел да биде секогаш во чекор со потребите на пазарот. Службата за агентска продажба функционира во тимови на западен и источен регион преку интерни вработени агенти за осигурување и надворешна мрежа на застапници во агенциите за застапување. Тоа е искусна и обучена мрежа на продавачи, но и канал што обезбедува прилив на нови застапници и ширење на опфатот на пазарот.

Службата за неагентската продажба ја покрива потреба на пазарот на клиентите што бараат компаративни понуди преку осигурителните брокери, банки, туристички агенции и др. партнери.

Агентска продажба и продажба преку агенции за застапување

Источен регион

Околностите во кои се најдовме во годината што измина беа извонредно специфични и во голема мера непредвидливи и ограничувачки.

Секако дека, во време на пандемии и рестрикции, продажбата, како дејност е една од најпогодените и тоа делумно се одрази на продукцијата, посебно за осигурителни продукти кои непосредно се врзани со патувања и транспорт.

Зелените карти, патничкото осигурување, граничното осигурување претрпеа најголем удар, но продажната мрежа и ние како сектор превземавме активности со кои постугнавме ублажување на последиците.

Дел од тие активности се однесуваа на зголемена активност во понудата на другите видови осигурувања, како и зголемени активности околу наплатата на премијата иако и тоа беше еден од поголемите предизвици.

Вкупната полисирана премија на источниот регион во 2020 година изнесува 222.2 милиони денари.

Премијата за автомобилската одговорност учествува со околу 32.5% од вкупната полисирана премија во регионот Исток.

Дефинираните цели и планови во текот на годината претрпеа одредени прилагодувања, но сепак воглавно се движевме во правилна насока што подразбира:

- редовна комуникација со продажната мрежа, помош и поддршка во нивните секојдневни активности,
- честа посета на клучните клиенти и креативен пристап кон нивните потреби знаејќи како кризата и нив ги погодува како и
- користењето на техника и ресурси за поекономично работење.

Наплатата на премијата беше во очекуваните рамки и се надеваме дека со завршување на кризата предизвикана од пандемијата тоа ќе се повтори и подобри и наредната година.

Западен регион

Годишниот извештај се однесува за реализираните активности и постигнати резултати во 2020 година. Целокупната состојба во земјата и економската активност, пандемијата која се одрази и на осигурителниот пазар, доведоа изминатата година да е релативно успешна година, не успеавме да ја постигнеме рамката на планирани деловни резултати .

Основна стратешка цел на Западниот регион беше :

- остварување на планот за 2020 година
- наплата на премија
- јакнење на продажната мрежа и зголемување на бројот на застапници .
- отварање на нови продажни места согласно потребите на пазарот и стратегијата на компанијата
- анализа на пазарот и следење на потребите на осигурениците .

Во 2020 година полисирана е бруто премија во износ од 301.6 милиони денари

Во 2020 година имаме па во реализацијата на поставените плански задачи.

Ова е последица на поголем број на фактори коишто влијааа на постигнатиот резултат .

Најголемата причина е секако пандемијата којашто доведе кај одредени видови на осигурување драстичен пад пред се кај зелената карта, патничкото осигурување и авто одговорноста .

Исто така негативниот тренд се должи и на други фактори кој влијаеа на постигнатиот резултат :

- рушење на цените на осигурителните продукти
- необновени осигурувања поради негативен технички резултат и неплатени стари премии
- необновени осигурувања поради лошата финансиска состојба на нашите клиенти заради пандемијата која што се појави на почеток на годината и сеуште трае .
- тендери
- намалената куповна моќ на нашите клиенти како резултат на севкупната состојба во која се наоѓа земјата, работа во услови на пандемија .
- намалената продажба на нови возила (продажбата е на најниско ниво)

Во високо конкурентните услови на пазарот за осигурување тимот кој го покрива Западниот регион презема поголем број на мерки и активности за намалување на негативното влијание на неповолните економски движења:

- јакнење на продажната мрежа, нејзино зголемување
- склучување на договори со нови клиенти
- отварање на нови продажни места - отворени канцеларии за продажба во Прилеп и Кривогаштани .

Се трудиме на своите клиенти да им го овозможиме брендот на Осигурување Македонија и да станеме партнер на нашите клиенти .

Тежнееме да бидеме проактивни и насочени на односи со нашите клиенти да им овозможиме добра заштита, превенција и асистенција низ производите и услугите по мерка на нашите клиенти .

Во 2020 година продолжија напорите околу градење на надворешна продажна мрежа и јакнење на потенцијал преку :

- отварање на нови продажни места
- континуиран процес на едукација
- менторство на надворешни застапници под директен мониторинг на интерни координатори .

Буџетот е остварен со работа на три тима и едно Друштво за застапување во осигурување .

Учеството во портфелот на Друштвото за застапување е значителен (преку 85%) .

И покрај тоа што на пазарот е присутна се поголема конкуренција , треба да се истакне дека во 2020 година ги задржавме во нашиот портфел сите позначајни клиенти , потпишан е нов 3 - годишен договор со голем клиент.

Се надеваме дека состојбата со пандемијата ќе се реши и со добро поставена стратегија во работењето во 2021 година успешно реализирање на поставените цели и задачи .

Неагентска продажба

Неагентската продажба во 2020 година оствари бруто полисирана премија во висина од 261 милион денари што е за 9% поголема во однос на 2019 година, а претставува 30% од целокупниот портфел на компанијата.

Зголеменото учество во портфелот на компанијата се должи пред се на растот на продажбата преку застапништвото на Комерцијална Банка и дел од брокерските друштва.

Организациски службата ја покрива работата со:

- Осигурителни брокерски друштва;
- Банки (застапништво на Комерцијална Банка АД Скопје);
- Туристички агенции;

Успешната соработка со брокерските друштва продолжи и во 2020 година. Соработката со брокерските друштва се одвиваше преку промоторите за работа со брокери. Од оваа година продажбата преку брокери се одвиваше преку двајца промотори. Тие беа одговорни за давање на осигурителни понуди и изработка на полиси со најоптимално покривање за клиентите за сите осигурителни продукти од палетата на Осигурување Македонија.

Продажбата преку брокерските осигурителни друштва се интензивираше во делот на автомобилска одговорност, додека пак заради познатите проблеми поврзани со КОВИД кризата забележа пад во продажбата на зелени карти и гранично осигурување. Интензитетот на продажбата на полиси од автомобилска одговорност порасна во 3 од 4 квартали, додека раст во продажбата на зелени карти се забележа само во првиот квартал односно пред почетокот на кризата. Пораст имаше и во класата на осигурување имоти, одговорност и незгода пред се заради зголемениот интензитет на продажба преку дистрибутивниот канал на Комерцијална банка како и преку неколку брокерски друштва.

Вкупно фактурираната премија преку брокери за 2020 година достигна 211 милиони денари што е пад од 4% во однос на 2019 година. Падот во продажбата на зелени карти и гранично осигурување изнесуваше речиси 11 милиони денари. Растот во имотните полиси и полисите по одговорност беше околу 8 милиони денари. Пад забележаа и класите на колективно осигурување од незгода и транспорт од вкупно 9.1 милиони денари.

Продажбата на хипотекарни полиси домаќинство и имотни, како и кредитни каско полиси се одвиваше преку промоторот за продажба преку банки. Нашата компанија има склучено договори за продажба на овие видови на осигурување преку 2 банки и едно брокерско друштво и тоа:

- Комерцијална банка
- Прокредит банка (од 2017 година за продажба посредува ИН-Брокер) и
- Охридска банка

Во текот на 2020 година продажбата преку дистрибутивниот канал на Комерцијална Банка А.Д Скопје порасна за речиси 200% или за цели 33 милиони денари и од ланските 16 милиони денари порасна на 49 милиони денари.

Продажбата преку Прокредит банка (застапувана од брокерското друштво ИН-Брокер) забележа речиси иста динамика како и во 2019 та година и изнесуваше 2.9 милиони денари.

Продажбата преку дистрибутивниот канал на Охридска банка беше незначителна.

Работењето со туристичките агенции и во 2020 година се одвиваше преку промоторот за патничко осигурување кој беше одговорен и за продажбата на патничко осигурување преку брокерските друштва и кон крајот на годината и за дел од продажбата преку брокерските друштва.

Заради познатите рестрикции во патувањата во 2020 година предизвикани од КОВИД пандемијата продажбата на патничко осигурување за 2020 година забележа пад од 78% и изнесуваше 667.000 денари.

9.3 Вонсудски штети

Тимот за штети ја има репутацијата дека е извонреден во рамките на својата дејност и е познат по својата техничка подготвеност во однос на класите на осигурање од незгода, имотни осигурувања и осигурување на моторни возила. Тимот за штети на Друштвото има невообичаено висок процент на релевантни, професионални квалификации, а се однесуваат за релевантни области во кои спаѓаат следниве квалификации:

- право,
- економија,
- осигурување,
- медицина,
- градежништво (инженерство),
- машинство.

Технички резултат

Нето техничкиот резултат во 2020 година изнесува 34,63% и е незначително влошен (зголемен за 2,94%) во однос на 2019 година кога тој изнесуваше 33,64%.

Пријавени штети

Број на пријавени штети

Незгода	Каско	Имот	АО	Останато
864	563	1558	1564	85

На глобално ниво нашата улога на осигурителниот пазар има тенденција на мал пад, и ваквиот тренд се рефлектираше на бројот на пријавените штети во оваа година. Споредбата со истиот параметар од минатата година ни покажува намалување на бројот на пријавени штети во оваа година за 12 %, и тоа најмногу во останати штети намалување за 81%, кај незгода за 14%, кај АО за 10% , како и кај каско намалување за 4%, а пораст има само кај имоти за 5%.

Ликвидирани штети

Број на ликвидирани штети

Незгода	Каско	Имот	АО	Останато
1009	599	1590	1710	123

Истиот тренд се рефлектираше и кај бројот на ликвидирани штети, така да намалувањето изнесува 4 % во однос на минатата година, што најмногу се должи на намалувањето на ликвидираните останати штети (штети по патничко осигурување).

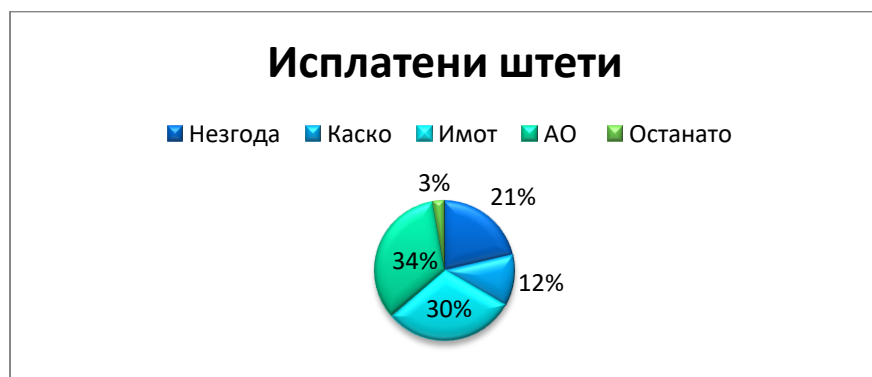

Исплатени штети

Број на исплатени штети

Незгода	Каско	Имот	АО	Останато
1009	560	1440	1587	127

Бројот на исплатени штети во оваа година е исто така намален во однос на минатата година за 11 %.

Во текот на 2020 година најголема штета која ја ликвидиравме и исплативме е со износ од **23.544.956** денари и е настаната од ризикот грешка во материјалот.

Во наредната 2021 година и понатаму ќе продолжиме со развивање на работната способност и капацитет на вработените во секторот штети, со истовремено подмладување на кадарот со нови вработувања на млади стручњаци од различни области, а се со цел на се поголемо приближување на нашата услуга кон потребите на клиентите. Исто така ќе продолжиме со веќе започнатиот процес на дигитализација на пријавувањето на штети се до конечно опфаќање на сите видови на осигурување преку нашата веб страна и мобилни телефони. Исто така ќе воведеме и автоматизација на процесот на справување и откривање на осигурителна измама кај имотните штети.

9.4 Спорови по штети и регреси за 2020 година

Сектор за спорови по штети и регреси е надлежен за водење на судски спорови каде Друштвото е тужено за надомест на штета по сите видови штети, по основ на тужби од работен однос, спорови кои произлегуваат од склучени договори како и спорови кои Друштвото ги поднесува за остварување на побарување од регресни должници и други спорови каде Друштвото е тужено или се јавува како тужител. Секторот за спорови по штети и регреси својата надлежност за водење на судски спорови ја остварува преку полномошниците за кои законскиот застапник им делегира дел од своите овластувања со полномошно. Во секторот работат 4 вработени и 12 надворешни соработници – адвокати. Тие го застапуваат Друштвото во судовите и другите правосудни институции и државните органи на цела територија на Р.Македонија.

Секторот ги надгледува и координира и судските спорови кои се водат надвор од Република Македонија, а кои непосредно ги водат коресподентите на компанијата. Секторот за спорови по штети и регреси ги контролира и одобрува сите договори каде Друштвото се јавува како договорна страна со трети лица. Контролата се состои во смисла дали договорите се во согласност со позитивните законски прописи со Република Македонија и во согласност со деловната политика на Друштвото.

Полномошниците во судските постапки ги застапуваат интересите на Друштвото водејќи сметка за економичноста на постапката и целисходноста на истата, односно да не го изложуваат друштвото на непотребни трошоци и да постапуваат во рокови утврдени со Закон. Полномошниците во своето работење се однесуваат професионално и совесно кога застапуваат пред надлежните судови и органи, имаат професионален и коректен однос спрема колегите од спротивните страни, како и спрема судовите и државните институции во РМ. Полномошниците од Секторот за спорови по штети и регреси ја претставуваат компанијата пред надлежните институции и истите избегнуваат судир на интереси, неетички однесувања и други работи кои можат да го загорзат угледот на Друштвото.

Основни начела на однесување на полномошниците се: професионалноста, принципите на правилно и чесно работење, принципот на тимска работа, унапредување на квалитетот на работата и континуирано усовршување преку обуки.

Во текот на 2020 година против Друштвото се поднесени 122 тужби по основ надомест на штета од кои:

- 61 предмети по основ на автомобилска одговорност,
- 17 предмети по основ на неосигурени возила,
- 19 предмети по основ странско возило, зелена карта,
- 9 предмети по основ на осигурување од последици на несреќен случај – незгода,

- 6 предмети по основ на имотни осигурувања.
- 9 каско
- 1 сопственост

Во текот на 2020 година против Друштвото нема поднесено тужби по основ на склучени договори. Секторот води еден спор кој е започнат во претходните години, а кој сеуште не е завршен.

Во текот на 2020 година Секторот поднесе 72 тужби против регресни должници.

9.5 Човечки ресурси

Претходната, 2020 г. беше година во која светот се соочи со предизвик како што немало со децении претходно: пандемијата со Ковид-19 го смени начинот на кој комуницираме меѓусебно, на кој ја обавуваме својата работа; пандемијата во целост го смени начинот на кој функционираат државите и националните економии.

Во такви услови, главна цел на Друштвото и задача на Секторот за човечки ресурси беше воспоставување на мерки за заштита на здравјето на вработените, соработниците и клиентите, а воедно одржување на нормален тек на сите процеси на работа.

Заштитата на здравјето на луѓето секогаш е на прво место, но заканата од новиот вирус наметна преземање на следните активности:

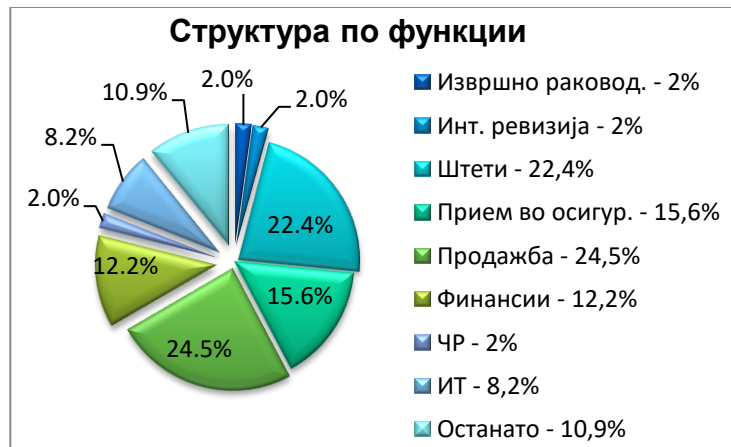
- организирањето и воспоставувањето на мерки и активности за спречување на ширење на Ковид-19 во деловните објекти на Друштвото;
- утврдување на протоколи на однесување во деловните простории; и
- воспоставување на нови правила на обавување на работните задачи со зголемена примена на многу нови дигитални алатки и интерно развиени апликации.

Сите овие мерки се покажаа сосема ефикасни во својата цел.

Стапката на флукуација на работната сила во текот на 2020г. се движеше во рамките на планираниот перцентил од 10%.

Вкупниот број на вработени во Друштвото на 31.12.2020 година се намали на 147, од кои 36 се вклучени во функцијата продажба и 117 во другите функции на Друштвото.

Структурата на вработените, од аспект на степенот на образование и распореденост по функции во Друштвото, е следната:

9.6 Информатичка технологија

Основна функција на Секторот за информатичка технологија во **Друштвото** е поддршка на бизнисот за ефикасно и успешно работење преку:

- овозможување и учество во реализација на планот и на стратегијата на друштвото,
- спроведување на корпоративните и компаниски процеси и процедури и
- обезбедување доверливост, достапност и интегритет на податоците.

Секторот за информатичка технологија е димензиониран според потребите на деловните процеси во Друштвото и има цел навремено и комплетно да се процесираат сите информации и документи релевантни за работењето на Друштвото.

Секторот за информатичка технологија поседува сертификат ISO 27001:2013, меѓународен стандард за безбедност на информациите. Ресертификација е направена во 2020 година.

ИТ секторот се состои од тим од 13 специјалисти со највисока техничка наобразба, со одлично познавање на осигурителниот бизнис, кои се во тек со најновите современи технологии.

Секторот за информатичка технологија функцијата ја остварува работејќи во повеќе правци:

- достапност на ИТ-сервисите од 100 % за 2020 година;
- развој и одржување на апликативен софтвер;
- развој и одржување на базата на податоци, системски софтвер, хардвер, маил и мрежи;
- примена на ИТ-политика за безбедност според стандардите на ВИГ групацијата;
- управување на ИТ преку следење на ИТ-проекти и ресурси и функционирањето на УОСИТ (Управен одбор на Секторот за информатичка технологија);
- усогласеност на ИТ-работењето со локалната законска регулатива;
- остварување на ИТ-планот на трошоци со 82,89 % или заштеда од 17,11 % во однос на планот за 2020 година;
- ИТ-планот за капитални набавки е остварен со 81 %.

Поважни проекти на кои ИТ работеше во текот на 2020 се:

- **Изработка на прва фаза од проектот имплементација на МБА софтверско решение за ВИГ Сигма Косово,**
- дополнување на WEB портал за онлине пријава на штети со дел за зелена карта,
- Здравствено осигурување за вонболничко и болничко лекување,
- Проверка на валидност на ЦМР полиса с печатење сертификат,
- САП имплементација,
- ДМС имплементација во повеќе служби,
- миграција на Оракл Апп.сервери в.12,
- на WEB страната решение за онлине наплата,
- на WEB страната решение за онлине продажба на патнички полиси,
- на WEB страната решение за онлине продажба на АО полиси,
- Реосигурување - автоматска обработка на делот од реосигурување за вишок на штета и Quota Share
- Salesforce имплементација за делот за продажба на повеќе продукти

10. Финансиски резултат

Осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА, Скопје – Виена Иншуренс Груп во текот на 2020 година дејствуваше во согласност со исполнувањето на целите од деловната политика и на стратегиските цели. Заклучно со 31.12.2020 година, Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д. Виена Иншуранс Груп ги усогласи своите планираните цели во делот на остварената добивка и на вкупната профитабилност според опкружувањето во кое функционираше.

Друштвото во извештајниот период во осигурување оствари позитивен финансиски резултат во износ од 62,5 милиони денари.

Категориите на приходи и расходи признати до степенот на завршеност на денот на билансот во годината на известување детално се дадени подолу.

Приходот од заработена премија во осигурувањето неживот изнесува 558,8 милиони денари, што е пониско во однос на заработената премија во осигурувањето во 2019 година за 8,1%. Вкупната полисирана премија во износ од 862,9 милиони денари во однос на 2019 година е намалена за 7%. Таа е коригирана со преносна премија од 2019 година како приходна ставка и со преносна премија за 2020 година како расходна ставка. Дополнително, бруто-приходот од премија се намалува и за делот на премија предадена во реосигурување.

Заработената премија по осигурување, приходите од вложувања, приходите од други работи во осигурување ги чинат вкупните приходи на Акционерското друштво во износ од 777,1 милиони денари. Вкупните приходи за 2020 година, споредено со 2019 година, бележат намалување од 6,1 %.

Вкупните расходи бележат намалување од 2,2 % или во износ од 16,1 милиони денари. Надоместоците за штети во износ од 193,5 милиони денари и трошоците за спроведување на осигурување во износ од 428,4 милиони денари изнесуваат околу 86 % од вкупните расходи. Трошоци од вложувања во износ од 20,9 милиони денари и другите

осигурително-технички трошоци се составен дел на вкупните расходи од работењето во износ од 714,6 милиони денари.

Како резултат на вака утврдените приходи и расходи, Друштвото оствари позитивен финансиски резултат од 62,5 милиони денари.

Пресметаниот данок на добивка за 2020 година, пресметан на остварената добивка за 2020 година зголемена за непризнатите трошоци и за помалку признати приходи за 2020 година и намалена за даночните ослободувања, изнесува 7,9 милиони денари.

Претседател на Управен одбор
Бошко Андов

Член на Управен одбор
Весна Ѓорчева

Член на Управен одбор
Ристо Секуловски
